

- Vi blir glad i tingene vi lager, forteller Arvid og Rita Renton - her sammen med en liten forsamling kvinner, menn og elihøner. Figuren til høyre er en gave til en 50-åring, som er veldig glad i vin.

Ren skjæreglede

Etter spikkekurset ble Rita Renton (55) «frelst». Spikkegledden smittet over på mannen Arvid (55). Nå er det bare flis over flis.

TEKST: TONE SEDWIG • FOTO: FREDRIK NEUMANN

ER DU PÅ KAFFEBESØK hos familien Renton i Lillestrøm, må du se ekstra godt oppi koppen. Rett som det er kan det nemlig ligge en flis der.

Spikking er blitt en hobby som praktiseres både sent og tidlig hjemme hos Arvid og Rita.

- Noen fliser her og der er lett å fete opp. Vi bruker ikke sandpapir, så det blir ikke støv. Dette er en renslig hobby, smiler Rita. Og kikker litt ekstra oppi koppen sin.

DET VAR PÅ et ukkurs på Haulandsakademiet hun oppdaget hvor morsomt det var å lage trefigurer. Det var norskamerikaneren og

kurslederen Harley Refsal som var så insprende at Rita kom hjem med hodet fullt av ideer. Ferne balstokoner, søte nøser og gamle gubber med Fanakofte, nikkens og søkk.

Ti år senere begynte hun selv å lære bort gjennom Læringsog Husfildag, og dermed vokste treskjærermiljøet på Romerike. Nå holder også Arvid kurs, i tillegg til at ekteparet bruker et par kvelder i måneden sammen med andre kreative hender. Dermed er hobbyen blitt en viktig del av det sosiale livet.

- Hvor fingervær må man være for å få til dette?

- Ikke så voldsomt. Alle som har gått på mine kurs, har klart å lage figurer. Hver og en får sin egen stil, og det er jo det som er mor-

somt, forteller formingslæreren som til daglig er å finne på Skedsmo videregående skole.

En god porsjon humor må til når man driver med treskjæring. Plutselig forsvinner det en nese eller ett øre. Da gjelder det å være oppfinnsom og se en løsning. Nesten alltid klarer man å spikse fram en ny - og kanskje enda finere nese, i hvert fall annerledes.

Men Rita klarer seg uten lym.

- Du skal det være et helt ben som er røket av, eller et hode. Det skjer nesten aldri, forteller hun.

Derimot hender det at noen skader seg selv. Såde Rita og Arvid har fått seg noen kull med de sybkarpe spesialnivene gjennom årene, og blitt stasjon forsiktig på de nå bruker verne-

At Rita og Arvid bare snakker litt gresk, og landsbyboerne snakker med engelsk, sier Rita. Arvid spiser bûzouki, og det er en østra deripå. Når han spiller i landsbyens taransar, synger gressore noen – og da holder ordello -ja- og -nei- egentlig ganske lenge.

Lyst til å prøve?

- Begynn på kurs. De får du tipsene du trenger. Henvend deg til ditt lokale husstidlag (finn det på www.hustid.no).
- At du behøver for å lære deg karveskurd-skjæring er to kniver – en rett og en buet.
- Få tak i fine kjempe tre og lær deg grunn-teknikkene.
- For figurskjæring holder det med en god spikkekniv laget for dette formålet.

«Vi har snart sittet overalt med kniven.»

Rita Nentzen

hanske på venstre hånd. Det er holde-hånden som er mest utsatt.

MENS RITA HAR spesialisert seg på karikaturer og menneskefigurer, jobber Arvid med tredretning eller karveskurd – enkle, geometriske mønstre som snittes inn i ulike treprodukter. Det blir det for eksempel brosjer av ølhøner og kjenger er andre favoritter, drikkeløpere og bøller.

– Jeg liker å lage kopier av gamle gjenstander. Jeg har blant annet kopiert en kjenge som ble brukt i Nordland på 1600-tallet, forteller han.

Da fins det ingen oppskrift å gå etter – kun øyemål, prøving og feiling. Og det er slett ikke

alltid elektriskverken på Strømmen videregående skole blir fornøyd. Dermed er produksjonen i stadig utvikling.

SKJÆREGLEDEN VOKSTE OG VOKSTE, og i 2006 bestemte Rita og Arvid at de ville skjære på heltid i et år. Tidligere hadde de kjøpt seg et feriehus i den lille greske landsbyen Mesotopos på Leros. Nå søkte de permisjon fra jobbene sine, tok med drøyteløst, verkøyet og norske treslag i bilen, og dro på langtur mens de tre store sønnene ble hjemme. Det ble et fantastisk minne de vil leve på resten av livet.

– Dette hadde vært en drøm hele tiden, og vi var så heldige at vi fikk det til, sier Rita, og forteller om lange, deilige arbeidsdager, ulike

forsøk på å bruke olventre og gjestfrie grovkore som kom med ferske grønnsaker, gettemelk og vin på dør.

– Å være en del av en landsby der ingen låser dørene, der man har tid til hverandre og bli møtt som stue egne, kan ikke beskrives med ord, sier hun.

Og det beste med å jobbe med tre?

– Det er avstressende. Man må jo konsentrere seg. Og så kan man gjøre det hvor som helst. Vi har snart sittet overalt med kniven. Det er trivelt, smiler Rita. Hun har alt utstyret i en kurv, som er enkel å ta med seg på ferie, besøk og retser. Å bare se tv er ikke noe for henne. – Nei, jeg må ha noe å spikke på samtidig. Ellers blir det altfor kjedelig!